

**ВІКІ ЛЮБИТЬ
ПАМ'ЯТКИ**

ЗМІСТ

Про конкурс «Вікі любить пам'ятки»	1/2	About Wiki Loves Monuments
Найкращі фото України	3	Best Photos of Ukraine
Втрачені пам'ятки	20	Destroyed Monuments
Найкращі фотографії за областями	21	Best Photos by Regions
Спецномінації	37	Special Nominations
Пам'ятки вірменської культури в Україні	38	Monuments of Armenian Heritage in Ukraine
Пам'ятки грецької культури в Україні	40	Monuments of Greek Heritage in Ukraine
Музичні пам'ятки України	42	Monuments Related to Music in Ukraine
Пам'ятки національно-визвольних змагань українського народу в ХХ столітті	44	Ukrainian National Liberation Movements in 20th Century in Culture
Свобода панорами	46	Freedom of Panorama
Найкращі світлини міжнародної частини	47	Best Photos Worldwide
Кількісні результати	58	Quantity Results
Інші проекти та фотоконкурси	59	Other Photo Campaigns
Вікі любить Землю	60	Wiki Loves Earth
Вікіекспедиції	62	Wikiexpeditions
Про нас	64	About Us

CONTENTS

«Вікі любить пам'ятки» – фотоконкурс пам'яток культурної спадщини, який в 2013 році проводився в Україні вдруге, а в світі – вчетверте. Організаторами конкурсу виступили регіональні відділення Фонду Вікімедіа, зокрема, в Україні – громадська організація «Вікімедіа Україна». Було сфотографовано 9473 пам'ятки (протягом конкурсу ВЛП 2012 – 8568).

Мета конкурсу – зібрати фотографії усіх пам'яток культурної спадщини світу та розмістити ці світлини у вільному доступі у Вікісховищі для ілюстрування статей у Вікіпедії та інших проєктах Фонду Вікімедіа. Крім цього, завдяки конкурсу в Україні зусиллями волонтерів зібрано та розміщено у Вікіпедії найповніші списки пам'яток архітектури, історії, монументального мистецтва й археології. На жаль, Міністерство культури України не має повних списків пам'яток культурної спадщини, тож списки у Вікіпедії наповнювалися на основі запитів до відповідних державних органів.

У 2013 році конкурс охопив 51 країну, а також уперше в конкурсі взяла участь Антарктида. Географія конкурсу надзвичайно широка: були представлені країни всіх континентів, крім Австралії та Океанії, кожна з яких мала свої унікальні пам'ятки. Завдяки майже 370 тисячам завантажених робіт, він увійшов до Книги ре-

кордів Гіннеса як найбільший в історії фотоконкурс.

В Україні конкурс тривав з 1 по 30 вересня, і учасникам пропонувалося для фотографування понад 50 тисяч пам'яток з усіх регіонів України. У конкурсі взяли участь 604 фотографи – від початківців до досвідчених і титулованих фотомитців. У ході конкурсу було завантажено 35 710 робіт, що є рекордною для України кількістю, на понад 2 тисячі перевищивши результат минулорічного конкурсу.

Попри велику кількість учасників і надісланих на конкурс робіт, кожен мав шанси отримати відзнаку, адже призи вручалися у різних номінаціях – як за якість фото (найкращі фото України та кожного з регіонів), так і за кількість сфотографованих пам'яток. Також пропонувалися спеціальні номінації – пам'ятки вірменської та грецької культур; пам'ятки, пов'язані з музикою; пам'ятки, пов'язані з національно-визвольними змаганнями українського народу в ХХ столітті; а також спеціальний приз за найкраще фото Києва, зроблене іноземцем. Склад національного журі: Метью Бак (фотограф, адміністратор Вікісховища), Дмитро Богачук (фотограф), Євген Букет (НСКУ, ГО «Вікімедіа Україна»), Андрій Бутко (фотограф, адміністратор Вікісховища), Олег Жарій (фотограф), Олександр Литвиненко (фо-

тожурналіст, Член НСЖУ), Анатолій Луцюк (вікіпедист, ГО «Вікімедіа Україна»), Роман Маленков (фотограф, «Україна Інкогніта»), Олександр Махонько (головний режисер творчого об'єднання суспільних і науково-освітніх програм телерадіокомпанії УТР, автор проєкту «Музейні скарби України»), Руслана Маньковська (краєзнавець, НСКУ), Аліна Севастюк («КПМГ-Україна», ВГО «Всеукраїнська ліга зі зв'язків із громадськістю»), Едуард Странадко (голова правління НСФХУ), Руслан Теліпський (мандрівник, фотограф-монументаліст, шевченкознавець, екестріаніст), Юрій Щербінін (музикознавець, фотохудожник).

Церемонія нагородження призерів української частини конкурсу відбулася 9 листопада 2013 року в мистецькому центрі «Шоколадний будиночок» в Києві. Символічно, що призи за найкращі фото пам'яток вручалися в будинку, який і сам є пам'яткою. Майже тисяча найкращих фото конкурсу були представлені на фотофесті «Сушка на квадратах – 2013», який пройшов у київському Центральному будинку художника 14 грудня.

У цьому альбомі зібрані найкращі фото української частини конкурсу «Вікі любить пам'ятки – 2013», фото переможців спеціальних номінацій конкурсу, а також найкращі роботи з міжнародної частини конкурсу.

Wiki Loves Monuments is a photo contest for cultural heritage monuments. 2013 edition was the second one in Ukraine and the fourth worldwide. The contest was organised by regional chapters of Wikimedia Foundation, in particular, Wikimedia Ukraine was Ukrainian organiser. 9473 objects were photographed (during WLM 2012 – 8568).

The goal of the contest is to collect photos of all cultural heritage monuments of the world and publish them under a free license on Wikimedia Commons for illustrating articles of Wikipedia and other Wikimedia projects. Moreover, in Ukraine the most complete and accurate lists of monuments containing architectural, historical, archaeological monuments as well as monumental art were published on Wikipedia, thanks to the efforts of volunteers. Unfortunately, the Ministry of Culture of Ukraine does not have complete lists, thus the lists published on Wikipedia were created based on queries to local government authorities.

In 2013 51 countries participated in the contest, as well as Antarctica who joined the contest. The geography of the contest was extremely wide, with all continents being represented (except Oceania) by their unique monuments. With almost 370 thousand images uploaded the contest

was recognised by Guinness World Records as the largest photo competition.

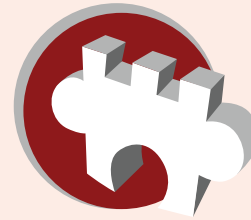
In Ukraine the contest took place from 1 to 30 September, and participants could choose among 50 thousand monuments from all regions of Ukraine. 604 photographers took part in the contest – from beginners to experienced and recognised photographers. 35,710 images were uploaded during the competition, which is Ukrainian national record, over 2 thousand more than last year.

Despite high numbers of participants and images uploaded, everyone had a chance to get a reward, as prizes were awarded in different nominations – both for quality of photos (best photos of Ukraine and each region) and for the quantity of pictured monuments. Contest also had special nominations: monuments of Armenian and Greek cultures, monuments related to music and monuments related to Ukrainian national liberation in the 20th century, as well as a special prize for the best photo of Kyiv taken by a foreigner. The national jury consisted of 14 members: Dmitri Bogachuk (photographer), Mathew Buck (photographer, Wikimedia Commons), Yevhen Buket (National Union of Local Lore Researchers of Ukraine & Wikimedia Ukraine), Andrew Butko (photographer,

Wikimedia Commons), Anatoliy Lutsyuk (Wikipedian, Wikimedia Ukraine), Oleksandr Lytvynenko (photo journalist), Oleksandr Makhonko (director of the department of educational and social programmes of the UTR channel, author of the project Museum Treasures of Ukraine), Roman Malenkov (photographer, Ukraina Incognita), Ruslana Mankovska (local historian), Alina Sevastiuk (KPMG Ukraine & Ukrainian Public Relations League), Yurii Shcherbinin (musicologist and photographer), Eduard Stranadko (chair of board of the National Society of Photo Artists of Ukraine), Ruslan Telipskyi (traveller, photographer of monumental art, researcher on Shevchenko and equestrian statues), Oleg Zharii (photographer).

The award ceremony of the Ukrainian contest was held on 9 November 2013 in Chocolate House Art Centre in Kyiv. Symbolically, prizes for best photos of cultural heritage monuments were awarded in the building which is a monument itself. Almost a thousand of best photos of the contest were represented at the photo festival Photo Dryer 2013 in Central House of Artists in Kyiv on 14 December.

This album presents the best photos of Wiki Loves Monuments 2013 in Ukraine, winners of special nominations of the contest, as well as the best photos from the international part of the contest.

ВІКІ ЛЮБИТЬ
ПАМ'ЯТКИ

Найкращі фото
України
Best Photos of Ukraine

**Миколаївська церква та Андріївська каплиця Святогірської лаври.
Вид з верхівки крейджаної скелі**

1-е місце, найкраще фото Донецької області. Фото також отримало відзнаку «Якісне фото» у Вікісховищі Миколаївська церква Святогірського монастиря – пам'ятка архітектури національного значення. Збудована у кінці XVII – на початку XVIII століть на вершині крейдової скелі. Білосніжний фасад церкви з трьома вежами становить гостроверхе завершення скали. Північний і південний фасади церкви вбудовані в скелю, з якої зроблено фото місто Святогірськ Слов'янської міськради

© Дмитро Балховітін

1st place, best photo of Donetsk Oblast, quality image on Wikimedia Commons.

Saint Nicholas' Church and Saint Andrew's Chapel of Sviatohirsk Lavra, Sviatohirsk

© Dmytro Balkhovitin

Мечеть Джума-Джамі

2-е місце, найкраще фото АР Крим

Мечеть Джума-Джамі (Хан-Джамі) – пам'ятка архітектури національного значення. Збудована в 1552–1564 роках головним османським архітектором Сінаном. Храм названий на честь фундатора будівництва – кримського хана Девлета I Гєрая. Найбільша мечеть Криму, збудована за принципом «наростаючих об'ємів»
місто Євпаторія

© Євген та Ольга Махоньки

2nd place, best photo of Crimea

Juma-Jami Mosque (Han Cami), Yevpatoriia

© Eugene and Olga Makhonko

**Церква святого Миколая та руїни палацу у Меджибізькому замку XVI ст.
Вид з Лицарської вежі**

*3-є місце, найкраще фото
Хмельницької області*
Меджибізький замок – комплекс пам'яток архітектури національного значення. До складу комплексу входять палац, церква та мури з баштою. Замок побудований у XVI ст. на місці, утвореному річками Південним Бугом та Бужком, у стилі епохи Ренесансу. Миколаївська церква збудована в XIV столітті братами Коріятовичами та розташована посеред замкового двору
сmt Меджибіж Лetchівського району
© Вадим Постернак

*3rd place, best photo
of Khmelnytskyi Oblast*
Saint Nicholas' Church and Ruins of the Palace in Medzhybizh Fortress, Medzhybizh, Letchiv Raion
© Vadym Posternak

**Ансамбль забудови
вулиці Ольги Кобилянської
(колишньої Герренгасе) у Чернівцях**

*4-е місце, найкраще фото
Чернівецької області.*

*Фото також отримало відзнаку
«Якісне фото» у Вікісховищі*

Вулиця Герренгасе – комплекс пам'яток архітектури місцевого значення. Забудова вулиці почалася в 40–50-х рр. XVIII століття.

Сучасна забудова сформувалася переважно за австрійських часів наприкінці XIX століття. У першій половині XX століття Герренгасе була головною вулицею міста, на ній розташовувалися численні державні установи, банки та магазини

місто Чернівці

© Максим Присяжнюк

*4th place, best photo of Chernivtsi Oblast,
quality image on Wikimedia Commons*
Ensemble of Olha Kobylianska Street
(former Herrengasse),
Chernivtsi

© Maksym Prysiazhniuk

Царський курган

5-е місце. Фото також отримало відзнаки «Якісне фото» і «Вибране зображення» у Вікісховищі
Царський курган – пам'ятка археології національного значення. Одна з найбільших уцілілих поховальних споруд полісів Стародавньої Греції. Збудована в IV столітті до н. е., проте зберігся лише склеп: гробниця повністю розграбована у давнину. До прямокутної поховальної камери (склепу) веде дромос завдовжки 36 м і заввишки 7,14 м
місто Керч АР Крим

© Анатолій Щербак

5th place, quality image and featured picture on Wikimedia Commons
Tsarsky (Royal) Kurgan, Kerch, Crimea

© Anatoly Shcherbak

Здвиженська Надставна церква

6-е місце, найкраще фото Тернопільської області

Здвиженська церква (Церква Воздвиження Чесного Хреста) – пам'ятка архітектури національного значення. Збудована в XVI ст. у стилі епохи Ренесансу. Воздвиженська церква над Тернопільським ставом – найдавніша церква в місті. Від інших культових оборонних споруджень Поділля церква вирізняється наявністю напівкруглої апсиди, що походить ще зі староруських традицій

місто Тернопіль

© Дмитро Ващенко

*6th place, best photo of Ternopil Oblast
Exaltation of the Holy Cross Church
over Ternopil Pond,
Ternopil*

© Dmytro Vashchenko

**Церква Богоявлення
Господнього в Кугаєві**

*7-е місце,
найкраще фото
Львівської області*
Дерев'яна церква
Богоявлення
Господнього –
пам'ятка архітектури
національного значення.
Побудована в 1693 році.
Церква тризрубна,
є характерним
зразком бойківського
типу церков. Після
будівництва у
1990-х роках нової
мурованої церкви, храм
використовувався рідко
і потребує термінової
реставрації
*село Кугаїв
Пустомитівського
району*
© Катерина Байдуца

*7th place, best photo
of Lviv Oblast*
Wooden Church of the
Epiphany, Kugaiv,
Pustomyty Raion
© Kateryna Baiduzha

**Римо-католицький
костел Пречистого
Серця Ісуса**

8-е місце

Римо-католицький костел «Серце Ісуса» – пам'ятка архітектури місцевого значення. Збудований протягом 1892–1894 років архітектором Йозефом Ляйцнером у неоготичному стилі на пожертви місцевих віруючих та високопоставлених осіб. З 1963 по 2010 роки тут розташовувався обласний архів, а в 2010 році споруду повернуто католицькій громаді
місто Чернівці
© Юлія Шкварчук

8th place

Roman Catholic Sacred Heart Church, Chernivtsi
© Yuliia Shkvarchuk

**Вид з берега річки Ікви на Дубенський замок князів
Острозьких-Любомирських
XVI–XVIII ст.**

9-е місце, найкраще фото Рівненської області
Замок князів Острозьких-Любомирських – комплекс пам'яток архітектури національного значення. Замок побудований у XVI–XVIII століттях у стилі епохи пізнього Ренесансу. На території замку розташовані два палаці: з південного боку – палац князів Острозьких, а навпроти нього, з північного боку – палац князів Любомирських
місто Дубно

© Катерина Байдужа

9th place, best photo of Rivne Oblast
View over Dubno Castle of Ostrogski and Lubomirski,
Dubno

© Kateryna Baiduzha

Найкращі фото України

Зала Одеського театру опери та балету

10-е місце, найкраще фото Одеської області, переможець спецномінації музичних пам'яток. Фото також отримало відзнаку «Вибране зображення» у Вікісховищі
Будинок театру опери та балету – пам'ятка архітектури національного значення та історії місцевого значення. Побудований у 1887 році архітекторами Ф. Фельнером і Г. Гельмером у стилі віденського бароко. Архітектура глядацької зали витримана в стилі пізнього французького рококо. 10 квітня 1944 року на балконі театру було піднято прапор звільнення міста Одеси від фашистських загарбників
місто Одеса

© Олександр Левицький та Дмитро Шаматажі

10th place, best photo of Odesa Oblast, 1st place of Monuments Related to Music in Ukraine Special Nomination, featured picture on Wikimedia Commons
Audience Hall of Odessa Opera and Ballet Theatre, Odesa

© Alex Levitsky & Dmitry Shamatazhi

**Церква святого Василя
Великого**

*11-е місце, найкраще фото
Івано-Франківської
області*

Дерев'яна церква святого
Василя Великого —
пам'ятка архітектури
національного значення.
Побудована в 1733 році на
фундаменті старої церкви,
яка відома з XVI століття.

Церква є яскравим
представником бойківської
народної школи. Храм
тризрубний, центральний
зруб вищий і ширший за
бічні, проте завдяки добре
збереженим пропорціям
храм виглядає гармонійно
*село Черче Рогатинського
району*

© Сергій Криниця

*11th place, best photo
of Ivano-Frankivsk Oblast
Saint Basil's Church,
Cherche, Rohatyn Raion*

© Serge Krinitsia

Преображенська церква

*12-е місце, найкраще фото
Київської області*

Преображенська церква – щойно виявлений об'єкт культурної спадщини.

Побудована в 1822 році в стилі класицизму. Церква вціліла після затоплення території села Гусинців водами Канівського водосховища, зараз вона знаходиться на невеликому острівці поблизу берега. У 2011–2012 роках (фото зроблене у 2009 році) церкву та дзвіницю відновлено урочище Гусинці Сошниківської сільради Бориспільського району

© Оксана Макаренко

*12th place, best photo
of Kyiv Oblast*

Transfiguration Church, Husyntsi,
Boryspil Raion

© Oksana Makarenko

Бельведер Воронцовського палацу

13-е місце

Бельведер (колонада) Воронцовського палацу – пам'ятка архітектури національного значення. Побудований у 1826 році за проектом архітектора Франца Боффо в стилі ампіру. Статуя лева на передньому плані раніше прикрашала браму головного в'їзду до палацу, проте згодом перенесена ближче до колониади

місто Одеса

© Педро Хесус Пачеко

13th place

Belvedere of Vorontsov's Palace, Odesa

© Pedro Jesús Pacheco

Дзвіниця Вознесенського собору

14-е місце

Дзвіниця Вознесенського собору – пам'ятка архітектури національного значення. Побудована у 1770–1776 роках у складі Вознесенського монастиря, який був закладений Іваном Мазепою. Дзвіниця вирішена у стилі українського бароко з певним впливом класицизму, вона є архітектурною доміантою міста

місто Переяслав-Хмельницький Київської області

© Антон Петрусь

14th place

Bell Tower of Ascension Cathedral,
Pereiaslav-Khmelnytskyi, Kyiv Oblast

© Anton Petrus

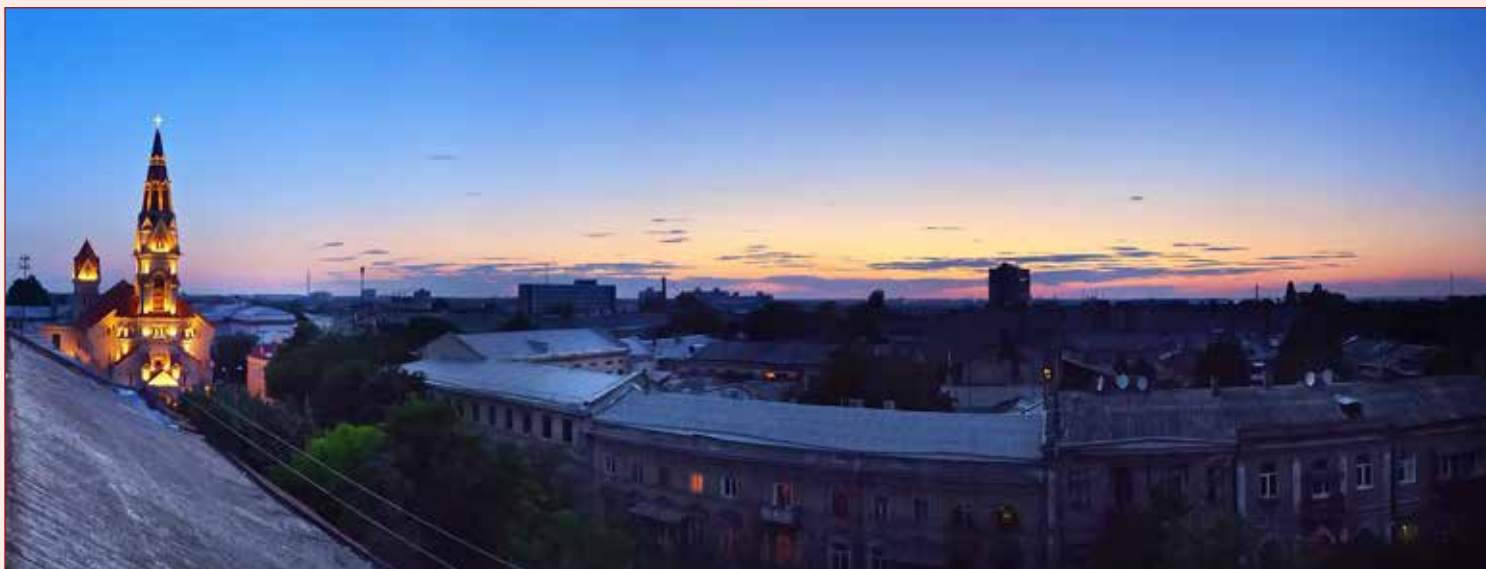
Садиба Ґалаганів

*15-е місце, найкраще
фото Чернігівської
області*

Садиба Ґалаганів —
пам'ятка архітектури
національного
значення. Палацово-
парковий комплекс
збудований прилуцьким
полковником Павлом
Ґалаганом у 1825–
1831 роках. Величний
палац зведений за
проектом архітектора
Павла Дубровського,
а парк з альтанками,
церквою і каплицею,
греблею і двома мостами
проектував австрієць-
садівник Бістерфельд.
Нині в палаці розміщене
СПТУ №36
село Сокиринці
Срібнянського району
© Юрій Клименко

*15th place, best photo
of Chernihiv Oblast
Galagans' Palace,
Sokyryntsi, Sribne Raion
© Yuri Klymenko*

Будинок Кірхи

16-е місце

Будинок Кірхи (Лютеранська церква св. Павла) – пам'ятка архітектури національного значення. Побудована у 1895–1896 роках у стилі еkleктики архітектором Германом Шойрембрандтом. Збудована як церква для німецьких колоністів, за радянських часів церква згоріла та була відновлена лише в 2010 році. Нині церква є головним храмом лютеранської громади України

місто Одеса

© Олександр Левицький та Дмитро Шаматажі

16th place

Lutheran Church, Odesa

© Alex Levitsky & Dmitry Shamatazhi

У кожному разі фіксацію спинити неможливо. (...) Як у цифровій фотографії – чим більше, тим, може виявитися, краще. Ніколи не відомо, який із кадрів буде вирішальним.

Тарас Прохасько^[1]

Окрему категорію на конкурсі становили зображення втрачених пам'яток культури. Архітектор Юрій Волощак завантажив зроблене ним фото втраченого будинку у Львові, який мав статус пам'ятки історії місцевого значення. У цьому домі мешкав композитор Ярослав Ярославенко. 10 вересня 2008 року новий власник зніс його, щоб спорудити багатоповерхівку. Знаково, що вулиця носить ім'я композитора... а навіть дому його не залишили.

Знаний фотограф Володимир Ольхом'як надав три (!) фотографії. На них:
– дерев'яна Успенська церква в Яворові, яка мала статус пам'ятки архітектури національного значення. Збудована 1670 року. Згоріла 3 січня 2008 року.
– церква Святої Параскеви з дзвіницею (сmt Шкло Яворівського району). Церкву було збудовано 1732 року. І церква, і дзвіниця одночасно згоріли 24 липня 2006 року.

У рамках конкурсу було завантажено зображення будинку на вулиці Мельникова, 51 у місті Києві. Автор фото – Олена Мачуленко. Цю пам'ятку архітектури було зведено на початку ХХ століття, і належала вона дворянці Олені Згорській. Її було знесено у 2011 році для будівництва висотного будинку...

* * *

In any case the process of fixation is unstoppable. (...) It's like digital photography – the more, it may turn out, the better. No one knows which shot is going to be a winning one.

Тарас Prokhasko^[1]

Images of destroyed cultural heritage were a separate category of contest pictures. Yurii Voloshchak, an architect, uploaded his own photos of a destroyed house in Lviv, which was a historic monument: a composer Yaroslav Yaroslavenko used to live there. On 10 September 2008 a new owner demolished it to build a multi-storey building. It is curious that the street is named after the composer ... but even his house was not left.

Volodymyr Olkhomiak, a well-known photographer, has uploaded three (!) historic photos:
– wooden Assumption Church in Yavoriv which was an architectural monument of national significance. It was built in 1670, but it burnt down on 3 January 2008.
– Saint Paraskevi's Church and its bell tower in Shklo, Yavoriv Raion. The church was built in 1732. The church and bell tower were simultaneously burnt on 24 July 2006.

During the contest Olena Machulenko uploaded a picture of a house in Kyiv (51 Melnykova St.). The house was built at the beginning of 20th century, it belonged to Olena Zahorska, a noblewoman. The house was demolished in 2011, so a multi-storey building could be erected there instead...

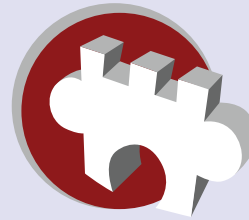
Дерев'яна Успенська церква у місті Яворові Львівської області

© Володимир Ольхом'як

Wooden Assumption Church, Yavoriv, Lviv Oblast

© Volodymyr Olkhomiak

^[1] Прохасько Т. Втикатися чи втикати // Ботак Є. / Тарас Прохасько. – Івано-Франківськ : Лілея-НВ, 2010. – С. 378–379.

ВІКІ **ЛЮБИТЬ**
ПАМ'ЯТКИ

Найкращі фотографії
за областями
Best Photos by Regions

Церква Воскресіння Христового

Найкраще фото Вінницької області

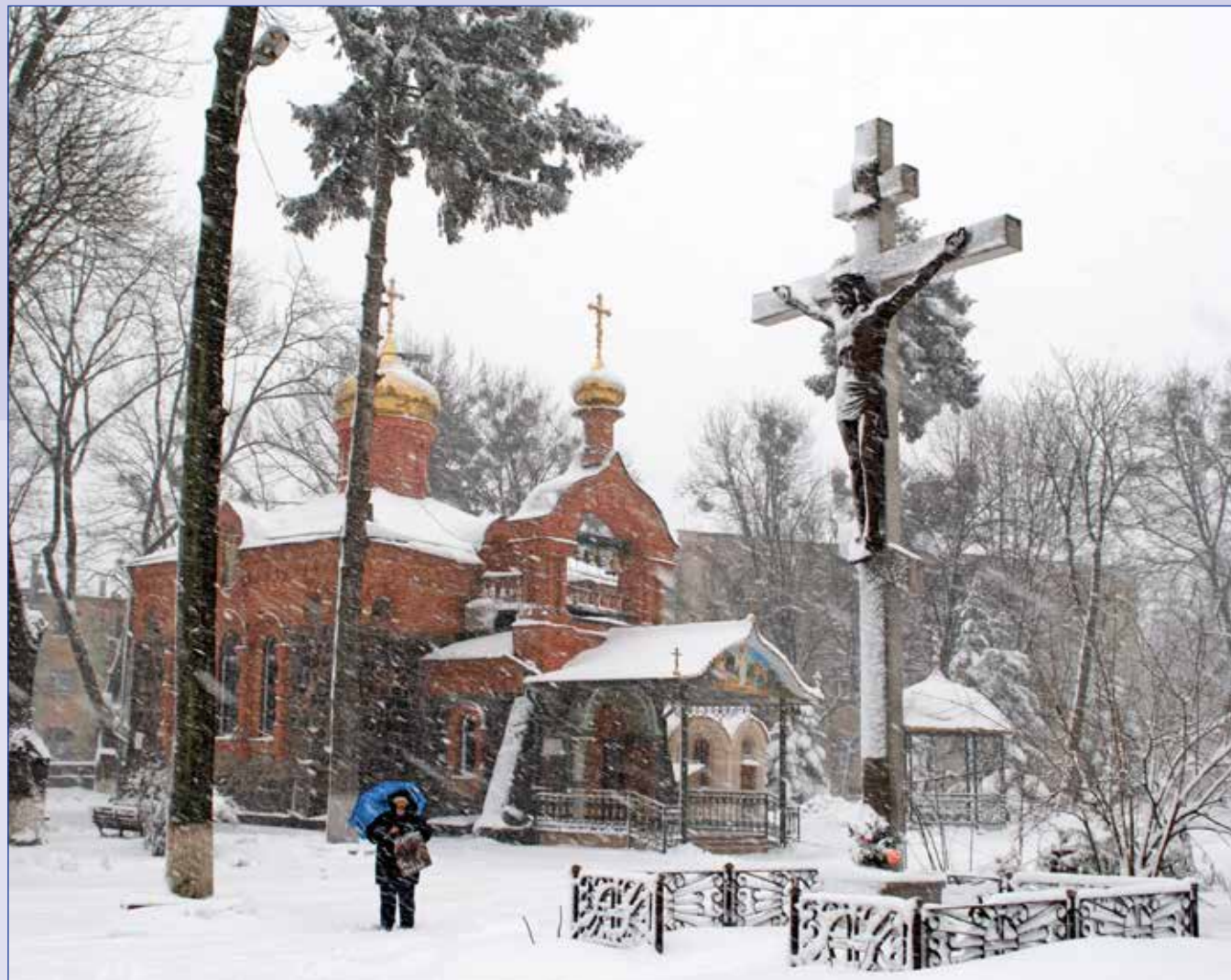
Церква Воскресіння Христового – пам'ятка архітектури місцевого значення. Побудована у 1910 році на православному кладовищі за проектом міського архітектора Григорія Артинова. Храм збудовано з граніту місцевої каменоломні, а розписи та іконостас виконані фірмою Олександра Мурашка. До 1970-х років церква була кладовищенською, проте залишалася діючою і після знищення цвинтаря

місто Вінниця

© Вадим Постернак

Best photo of Vinnytsia Oblast
Church of the Resurrection, Vinnytsia

© Vadym Posternak

**В'їзна (Надбрамна)
башта Верхнього замку**

*Найкраще фото
Волинської області*
В'їзна (Надбрамна)
башта – пам'ятка
архітектури
національного значення,
входить до комплексу
Верхнього замку. Замок
збудований Великим
князем литовським
Любартом наприкінці
XIII століття, у цей же
час збудована і в'їзна
вежа. П'ятирусна вежа
є символом Луцька
та зображена на
численних печатках,
гербах, грошах, значках,
поштових листівках
місто Луцьк

© Юрій Клименко

Best photo of Volyn Oblast
Entrance Tower of the
Upper Castle, Lutsk

© Yurii Klymenko

Брянська Миколаївська церква

Найкраще фото Дніпропетровської області, друге місце у спецномінації музичних пам'яток. Фото також отримало відзнаку «Якісне фото» у Вікісховищі
Брянська Миколаївська церква (сучасний Дніпропетровський будинок органної та камерної музики) – пам'ятка архітектури та історії національного значення. Побудована в 1913–1915 роках за проектом єпархіального архітектора Полтавщини Георгія Туровця. Церква була закрита радянською владою в 1929 році, проте пізніше реконструйована та відкрита в 1988 році як органний зал

місто Дніпропетровськ

© Микола Курносенко

*Best photo of Dnipropetrovsk Oblast,
2nd place of Monuments Related to Music
in Ukraine Special Nomination,
quality image on Wikimedia Commons*

Bryansk Saint Nicholas' Church (nowadays House of Organ and Chamber Music), Dnipropetrovsk

© Mykola Kurnosenko

**Будинок-садиба
Терещенка**

*Найкраще фото
Житомирської області*
Будинок-садиба
Терещенка –
пам'ятка архітектури
місцевого значення.
Побудований у другій
половині XIX століття
у стилі неоготики на
замовлення польського
шляхтича Адольфа
Грохольського, що
володів селом. Після
його смерті вдова
Грохольського продала
садибу Миколі
Терещенку, який звів
поряд цукровий завод,
а в самому будинку
згодом організував
авіамайстерню
снт Червоне
Андрушівського району
© Сергій Криниця

*Best photo of
Zhytomyr Oblast*
Tereshchenko's Manor,
Chervone, Andrushivka
Raion
© Serge Krynytsia

Михайлівська церква

*Найкраще фото
Закарпатської області
Дерев'яна Михайлівська
церква – пам'ятка
архітектури
національного значення.
Побудована в 1745 році.
Органічно поставлена
на виступі високого
пагорба, є однією з
найцікавіших споруд
бойківського стилю.
У 2013 році
Михайлівська церква,
разом з іншими
дерев'яними церквами
карпатського регіону,
була включена до
списку світової
спадщини ЮНЕСКО
село Ужок
Великобerezнянського
району*

© Юрій Репало

*Best photo of
Zakarpattia Oblast
Saint Michael's Church,
Uzhok, Velykyi Bereznyi
Raion*

© Yurii Repalo

Вид на греблю Дніпрогесу з острова Хортиці

*Найкраще фото
Запорізької області*

Гребля Дніпрогесу – пам'ятка архітектури національного значення та історії місцевого значення. Побудована в 1927–1932 роках, є найстарішою гідроелектростанцією на Дніпрі. Гребля електростанції була спроектована інженером Олександром Вінтером, вона має довжину 760 м та висоту 60 м. Дніпрогес утворює найстаріше на Дніпрі Дніпровське водосховище *місто Запоріжжя*

© Олексій Пушняк

*Best photo of Zaporizhia Oblast
View of the Dnieper Hydroelectric Station (DniproHES) from Khortytsia, Zaporizhia*

© Oleksii Pushniak

Пам'ятник на могилі доньки П.І. Харитоненка – Зінаїди

*Найкраще фото
Сумської області*

Пам'ятник на могилі доньки П.І. Харитоненка Зінаїди – пам'ятка монументального мистецтва національного значення. Відкритий 1891 року на Центральному міському (Петропавлівському) кладовищі. Пам'ятник «Ангел з дитиною» був куплений на Всесвітній промисловій виставці в Парижі у 1900 році, його автор – видатний французький скульптор Арістід Круазі *місто Суми*

© Євген та Ольга Махоньки

*Best photo of Sumy Oblast
Gravestone on the grave of Zinaida, daughter of Pavlo Kharytonenko, Sumy*

© Eugene and Olga Makhonko

Пасаж

Найкраще фото

Кіровоградської області

Пасаж – пам'ятка архітектури місцевого значення. Побудований у 1897 році на замовлення купця І. Шполянського і є одним із яскравих прикладів початкового періоду стилю модерн. Протягом майже ста років у Пасажі знаходився торговельний заклад, а в 1991 році до цієї будівлі переїхав Кіровоградський обласний художній музей місто Кіровоград

© Сергій Криниця

*Best photo of Kirovohrad Oblast
Passage, Kirovohrad*

© Serge Krinitsia

**Танк Mark V (правий)
у меморіальному комплексі
Борцям Революції**

*Найкраще фото
Луганської області*
Меморіальний комплекс
«Борцям революції» —
пам'ятка історії
національного значення.

Комплекс відкритий у
1936 році. Луганська пара
танків Mark V виготовлена
у Великобританії та
належала білогвардійцям.
Правий танк має № 9186,
у білогвардійців він
носив ім'я «Зухвалий»
(«Дерзкий»). Луганськ
є єдиним містом на
пострадянському просторі,
де збереглася пара танків
Mark V
місто Луганськ

© Денис Губашов

Best photo of Luhansk Oblast
Mark V Tank in the Memorial
Complex to the Fighters of
the Revolution, Luhansk

© Denys Hubashov

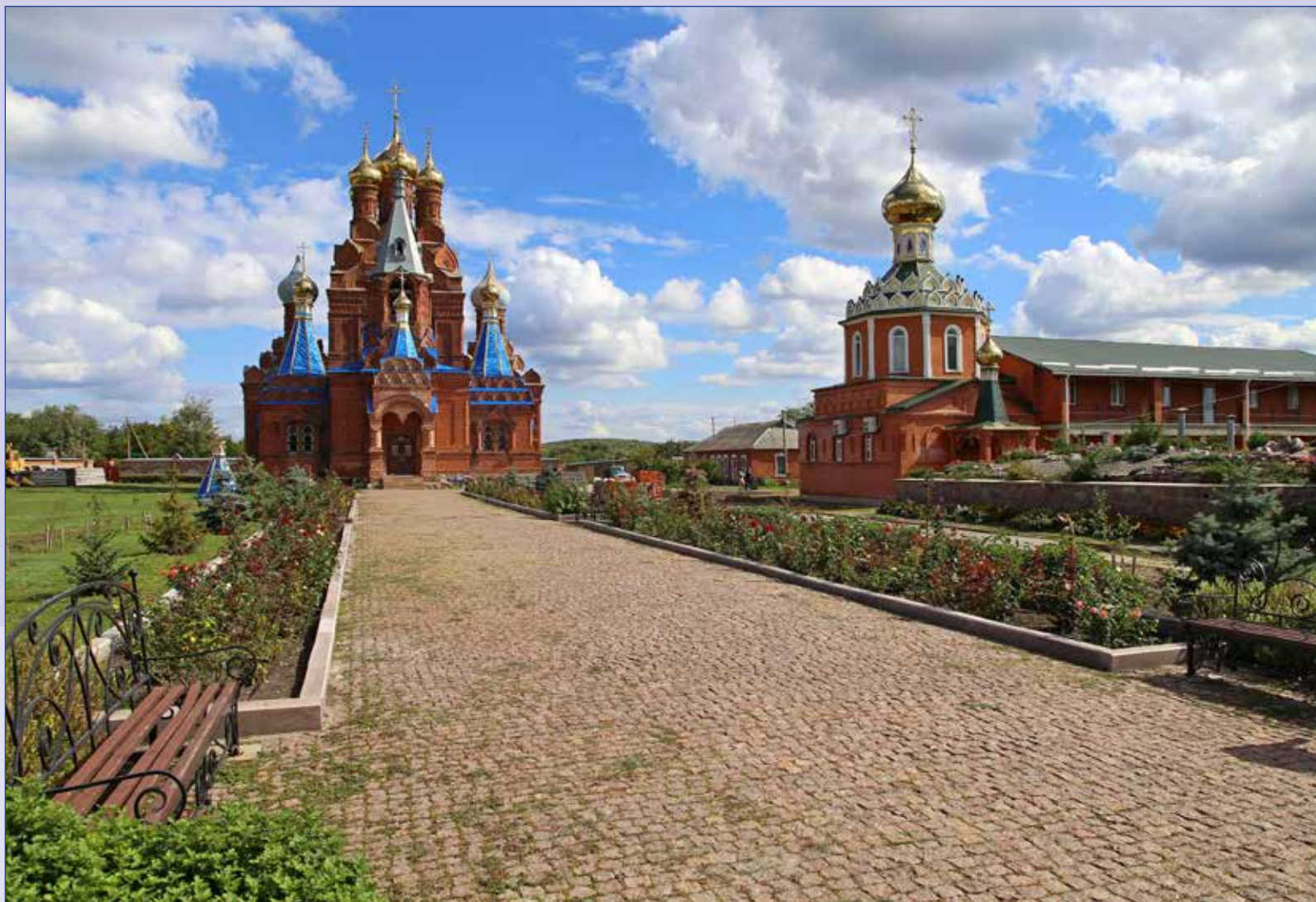
Пелагеївська церква

Найкраще фото Миколаївської області

Пелагеївська церква – пам'ятка архітектури місцевого значення. Побудована в 1905 році колезьким радником Михайлом Дуриліним і корнетом Андрієм Дуриліним у пам'ять про їх мати Пелагею. Є головною церквою Пелагеївського Свято-Михайлівського монастиря. Церква зображена на гербі та прапорі Новобузького району
*село Пелагеївка
Новобузького району*
© Олександр Кулаков

Best photo of Mykolaiv Oblast
Saint Pelagia's Church,
Pelaheivka, Novyi Buh
Raion

© Alexander Kulakov

**Російський
селянський банк**

*Найкраще фото
Полтавської області*

Російський селянський банк – пам'ятка архітектури національного значення. Побудований в 1906–1909 роках у «руському стилі» інженером С.В. Носовим за проектом київського архітектора Олександра Кобелєва. Будівля мурована, двоповерхова, Г-подібна у плані. Сьогодні у будівлі розташоване Управління СБУ в Полтавській області
місто Полтава
© Сергій Криниця

*Best photo of Poltava
Oblast*
Russian Farmers' Bank,
Poltava
© Serge Krinitsia

Благовіщенський собор

*Найкраще фото
Харківської області*

Благовіщенський собор – пам'ятка архітектури місцевого значення. Збудований у 1881–1901 роках у неовізантійському стилі, архітектор – Михайло Ловцов. Храм має давньовізантійські напівсферичні обриси, його масивний об'єм (34 м лицьового фасаду на 59 м висоти) протиставляється легкості псевдоготичної ярусної дзвіниці (80 м)
місто Харків

© Денис Вітченко

*Best photo of Kharkiv
Oblast*

Annunciation Cathedral,
Kharkiv

© Denis Vitchenko

Мури Корсунського монастиря

Найкраще фото Херсонської області
Мури Корсунського монастиря – пам'ятка архітектури національного значення. Корсунський монастир створений 1784 року архімандритом Дорофеем за наказом князя Потьомкіна. Стіни добре збереглися протягом понад трьох століть, проте значна частина монастирських споруд була знищена за радянських часів село *Нові Лагері Новокаховської міськради*
© Юрій Клименко

Best photo of Kherson Oblast
Walls of Korsun Monastery, Novi Laheri, Nova Kakhovka Municipality
© Yuri Klymenko

Готель Скорини «Слов'янський»

Найкраще фото Черкаської області

Готель Скорини «Слов'янський» — пам'ятка архітектури місцевого значення. Побудований на початку XX століття за проектом архітектора Вацлава Городецького на замовлення підприємця Скорини. Будівля зведена в стилі постромантичної готики з використанням елементів модерну, класицизму та середньовічної східної архітектури
місто Черкаси
© Сергій Криниця

Best photo of Cherkasy Oblast
Skoryna's Slovianskyi Hotel, Cherkasy
© Serge Krinitsia

**Палата трапезна з церквою
Антонія і Феодосія**

*Найкраще фото міста
Києва, переможець
спецномінації
«Київ очима іноземців»*

Трапезна палата з церквою
Антонія і Феодосія
(сучасний Трапезний
собор Києво-Печерської
лаври) – пам'ятка
архітектури національного
значення. Побудована у
1893–1895 роках у русько-
візантійському стилі,
архітектор – Володимир
Ніколаєв. Інтер'єр виконаний
Олексієм Щусевим в
академічній синодальній
манері. Церква занесена
до списку об'єктів Світової
спадщини ЮНЕСКО
місто Київ

© Педро Хесус Пачеко

*Best photo of Kyiv, winner
of Explore Kyiv Special
Nomination*

Refectory Church of Saint
Anthony and Theodosius,
Kyiv

© Pedro Jesús Pacheco

«Башта Зенона»

Найкраще фото міста Севастополя

Антична та візантійська башта XVII («Башта Зенона») – пам'ятка археології місцевого значення. Входить до Національного заповідника «Херсонес Таврійський», який включений до списку світової спадщини ЮНЕСКО. Виникла у II столітті до н. е. як оборонна лівофлангова вежа Херсонеса – міста, заснованого давніми греками на південно-західному узбережжі Криму

місто Севастополь

© Іван Вольовач

Best photo of Sevastopol

Tower of Zeno

© Ivan Volyovach

Спецномінації Special Nominations

Monuments of Armenian Heritage in Ukraine

Культурний спадок України включає в себе пам'ятки вірменів, які проживали на нашій землі ще з часів Київської Русі. Спецномінація «Пам'ятки вірменської культури в Україні» проводилася у партнерстві з вірмено-українським арт-журналом «TheNorDar». Всього на розгляд журі було подано 617 фотографій.

До журі спеціальної номінації ввійшли:

1. Ліліт Саркісян – головний редактор арт-журналу «TheNorDar», ілюстратор.
2. Мікаел Шагінян, графічний дизайнер, художник (Вірменія).
3. Гордій Малкович, фотограф.

* * *

Ukraine's cultural heritage includes cultural monuments of Armenians who lived on its land since the days of Kievan Rus. Special nomination «Monuments of Armenian Heritage in Ukraine» was conducted in partnership with the Armenian-Ukrainian art magazine TheNorDar. There were 617 photos submitted to the jury.

Special nomination jury members:

1. Lilit Sarkisyan, editor-in-chief of the TheNorDar Magazine, illustrator.
2. Michael Shahinian, graphic designer, artist (Armenia).
3. Gordiy Malkovich, photographer.

1-е місце

Комплекс монастиря Сурб-Хач
місто Старий Крим Кіровського району АР Крим
© Сергій Криниця

1st place

Surp Khach Monastery Complex
Staryi Krym, Kirovske Raion, Crimea
© Serge Krinitsia

2-е місце

Храм Святого Спасителя (Сурб-Пркчі, Святого Іллі)
однойменного вірменського монастиря
село Багате Білогірського району АР Крим

© Юрій Клименко

2nd place

Holy Saviour Church (Surp Prkchi, Saint Elias)
of the eponymous armenian monastery
Bahate, Bilohirsk Raion, Crimea

© Yurii Klymenko

3-є місце

Вірменська церква Сурб-Саргіс (Святого Сергія) (руїни)
село Тополівка Білогірського району АР Крим

© Юрій Клименко

3rd place

Ruins of Surp Sargis (Saint Sergius) Armenian Church
Topolivka, Bilohirsk Raion, Crimea

© Yurii Klymenko

Monuments of Greek Heritage in Ukraine

Найкращі фотографії пам'яток спадку грецької культури в Україні об'єдналися у спеціальній номінації фотоконкурсу «Пам'ятки грецької культури в Україні». Ця спеціальна номінація була проведена за підтримки Посольства Греції в Україні, Федерації грецьких товариств України, Центру елліністичних студій та грецької культури імені Андрія Білецького, а також Грецького фонду культури (Одеса).

Україна та Греція поділяють спільне історичне та культурне коріння, і ряд важливих пам'яток грецької культури в Україні підтверджують це. «Ми переконані, що ця спеціальна номінація демонструє різноманіття зв'язків, які мають зараз та мали в минулому Україна та Греція. Греки проживали на гостинній українській землі віками, і ця країна, Україна, завжди займала дуже особливе місце в думках та серцях грецького народу», – підкреслює Секретар Посольства Грецької Республіки в Україні Агапіос Калогноміс.

До журі спеціальної номінації ввійшли: Агапіос Калогноміс, Софроніс Парадісопулос (голова Одеської філії Грецького фонду культури) та Андрій Савенко (директор Центру елліністичних студій та грецької культури імені Андрія Білецького, завідувач кафедри елліністики Інституту філології Київського національного університету імені Тараса Шевченка).

* * *

The best photos of monuments of Greek heritage in Ukraine were united in a special nomination of the photo contest named “Monuments of Greek Heritage in Ukraine”. The nomination was supported by the Embassy of Greece in Ukraine, Federation of Greek communities of Ukraine, the Andrew Bielecki Centre for Hellenic Studies and Greek culture and the Hellenic Foundation for Culture (Odesa).

Ukraine and Greece share common historical and cultural roots, and a series of significant monuments of Greek culture in Ukraine are here to prove it. “We believe that this special nomination shows the diversity of connections that Ukraine and Greece have now and had in the past. Greeks have lived in the hospitable Ukrainian lands for centuries, and this country, Ukraine, has always had a very special place in the minds and hearts of the Greek people” – emphasises Secretary of Embassy of the Hellenic Republic in Ukraine Agapios Kalognomis.”

1-е місце,

Фото отримало відзнаки «Якісне фото» і «Вибране зображення» у Вікісховищі

Церква Івана Предтечі
місто Керч АР Крим

© Анатолій Щербак

1st place,

quality image and featured picture on Wikimedia Commons

Church of Saint John the Baptist
Kerch, Crimea

© Anatoly Shcherbak

Jury members of the nomination: Agapios Kalognomis, Sofronis Paradisopoulos (chairman of the Odesa branch of the Hellenic Foundation for Culture), Andriy Savenko (director of the Andrew Bielecki Centre for Hellenic Studies and Greek Culture, Head of the Chair of Hellenistic Studies of Kyiv National Taras Shevchenko University).

2-е місце

Дзвіниця (вежа Корнякта)
місто Львів

© Elpida

2nd place

Bell Tower (Korniakt's Tower)
Lviv

© Elpida

3-є місце

Колишня грецька чоловіча гімназія
місто Сімферополь АР Крим

© R.V.Foto

3rd place

Former Greek Gymnasium for Boys
Simferopol, Crimea

© R.V.Foto

2-е місце

Будинок Купецького зібрання
(Національна філармонія)
місто Київ

© Олена Мачуленко

2nd place

The Merchant's House
(National Philharmonic of Ukraine)
Kyiv

© Olena Machulenko

Музичні пам'ятки України – це спецномінація фотографій пам'яток, які пов'язані з життям і діяльністю визначних музикантів України і світу тощо. Спецномінація відбулася за підтримки Київського міжнародного фортепіанного фестивалю і конкурсу піаністів-аматорів «Каштановий Рояль» та Дому освіти і культури «Майстер-клас». До журі спецномінації ввійшли: Юрій Щербінін (музикознавець, фотохудожник, член Національної спілки композиторів України), Олег Дерев'янюк (голова Піклувальної ради міжнародного фортепіанного фестивалю «Каштановий Рояль»), Максим Філь (фотограф, Дім культури і освіти «Майстер клас»).

1-е місце – фотографія **зали Одеського театру опери та балету** (також зайняла 10-е місце у національній частині конкурсу, автори фото – Олександр Левицький та Дмитро Шаматажі, див. ст. 13). 2-е місце – **будинок Купецького зібрання у місті Києві** (автор фото Олена Мачуленко) та **Брянська Миколаївська церква** (сучасний Дніпропетровський будинок органної та камерної музики, яка також є найкращим фото Дніпропетровської області, автор Микола Курносенко, див. ст. 24). 3-є місце – **будинок, у якому жив і працював П. Чайковський** (автор фото Олександр Михайлик), **міський театр Житомира** (автор фото Сергій Талавер) та **музично-драматичний театр**^[1] (Донецьк, автор фото Дмитро Нуштаєв).

^[1] Фото не публікується через відсутність в Україні «свободи панорами» (див. с. 46)

This special nomination was for pictures of monuments related to life and work of famous Ukrainian and foreign musicians etc. The nomination was supported by International Piano Festival and Competition for Amateur Pianists “Chestnut Grand Piano” and Master Klass House of Education and Culture. Jury members of the nomination: Yurii Shcherbinin (musicologist, photographer, member of National Union of Composers of Ukraine), Oleh Derevianko (Chair of Chestnut Grand Piano Board of Trustees), Maksym Fil (photographer, Master Klass).

1st place – the picture of **Audience hall of Odesa Opera and Ballet Theatre** (also 10th place in the main contest, photo by Alex Levitsky & Dmitry Shamatazhi, see page 13), 2nd place – **the Merchant’s House** (National Philharmonic of Ukraine, Kyiv, photo by Olena Machulenko) and **Bryansk Saint Nicholas Church** (nowadays House of Organ and Chamber Music, Dnipropetrovsk, photo by Mykola Kurnosenko, see page 24), 3rd place – **House where Pyotr Ilyich Tchaikovsky lived and worked** (photo by Oleksandr Mykhailyk), **Zhytomyr Philharmonic** (former Municipal Theatre, photo by Serhii Talaviev) and **Donetsk Music and Drama Theatre**^[1] (photo by Dmytro Nushtaiev).

^[1] The photo is not published due to lack of freedom of panorama in Ukraine (See page 46)

3-є місце

Будинок, в якому жив і працював російський композитор П. І. Чайковський
місто Тростянець
Сумської області
© Олександр Михайлик

3rd place

House where Pyotr Ilyich Tchaikovsky lived and worked
Trostianets, Sumy Oblast
© Oleksandr Mykhailyk

3-є місце

Міський театр (філармонія)
місто Житомир
© Сергій Талавер

3rd place

Philharmonic (former Municipal Theatre)
Zhytomyr
© Serhii Talaviev

1-е місце

Братська могила воїнів УНР
місто *Острого Рівненської області*

© Людмила Голуб

1st place

Mass grave of UNR soldiers
Ostroh, Rivne Oblast

© Liudmyla Holub

Ця спецномінація присуджувалася за найкращі фотографії пам'яток національно-визвольних змагань українського народу в ХХ столітті. Відбулася вона за підтримки Центру національного відродження, ГПО «Українська справа», ГО «Український чин». До складу журі спецномінації ввійшли: Микола Пшевлоцький (голова ЛОВ ЦНВ ім. С. Бандери), Михайло Дуриш (заступник голови ГО «Український чин»), Володимир Тимчук (письменник, підполковник), Олег Фешовець (головний редактор львівського мілітарного альманаху «Цитаделя») та Ігор Лісодід (громадський діяч).

Перше місце – фотографія **братської могили воїнів УНР у м. Острозі**. Друге місце – фотографія **ділянки могил невідомих вояків УГА та індивідуальної могили хорунжого Семена Сіха у місті Івано-Франківську**. Третє місце – світлина **пам'ятного знаку на місці бою між київськими студентами та військами Червоної гвардії 29 січня 1918 року**^[1] (ст. Крути, автор фото Анатолій Джигир). Четверте місце – фотографія **братської могили 20 січових стрільців, загиблих в роки громадянської війни**^[1] (Вінниця, автор *Gwozders*), п'яте місце – **Шоколадний будинок**. Також журі відзначило роботи користувачів *Елвіс* (меморіал воїнів УГА, Львів), *A1* (могила Дужого П., члена проводу ОУН, Львів) та Наталії Шестакової (пам'ятник Клим Савуру, Рівне).

^[1] Фото не публікується через відсутність в Україні «свободи панорами» (див. с. 46)

* * *

This special nomination was awarded for the best photos of monuments related to Ukrainian National Liberation Movements in 20th Century. The nomination was supported by Stepan Bandera National Renaissance Centre and two NGOs – Ukrainiska Sprava and Ukrainyski Chyn. The jury was composed of: Mykola Pshvlotyskyi (head of Lviv branch of Stepan Bandera National Renaissance Centre), Mykhailo Durysh (deputy chair of Ukrainyski Chyn), Volodymyr Tymchuk (writer, lieutenant colonel), Oleh Feshovets (editor of Tsytdelia military almanac) and Ihor Lisodid (activist).

1st place – photo of the **Mass grave of UNR soldiers in Ostroh**. 2nd place – **Tombs of unknown UGA soldiers of and individual grave of Khorunzhyi Semen Sikh in Ivano-Frankivsk**. 3rd place – photo of **memorial sign on the place of the battle between students from Kyiv and Red Guards on 29 January 1918**^[1] (Kruty, photo by Anatolii Dzhyhyr). 4th – photo of the **Mass grave of 20 Sich Riflemen, fallen during civil war**^[1] (Vinnytsia, user *Gwozders*) and 5th – **Chocolate House, Kyiv**. The jury also decided to reward the pictures of users *Елвіс* (Memorial to UGA soldiers, Lviv), *A1* (Grave of P. Duzhyi, a member of OUN's directorate, Lviv) and Nataliya Shestakova (Monument to Klym Savur, Rivne).

^[1] The photo is not published due to lack of freedom of panorama in Ukraine (see p. 46)

2-е місце

Ділянка могил невідомих вояків УГА та індивідуальна могила хорунжого Семена Сіха (1894-1919)
місто Івано-Франківськ

© Антон Савчук

2nd place

Tombs of unknown UGA soldiers of and individual grave of Khorunzhyi Semen Sikh (1894-1919)
Ivano-Frankivsk

© Anton Savchuk

5-е місце

Особняк, в якому мешкали міністр внутрішніх справ УНР І.О. Кістяківський, радянський державний діяч, народний комісар іноземних справ УРСР, київський губернатор Х.Г. Раковський, академік ВУАН УРСР М.І. Яворський та археолог і музеєзнавець М.О. Макаренко («Шоколадний будинок»)
місто Київ

© Наталія Бабенко

5th place

Chocolate House where lived Minister of the Interior of UNR І.О. Kistyakovsky and others
Kyiv

© Nataliia Babenko

Свобода панорами – це положення у законах про авторське право, що дозволяє зйомки або створення інших зображень (наприклад, картин) творів архітектури та мистецтва, які постійно знаходяться в громадському місці і публікацію таких зображень. Станом на 2014 рік відповідні норми присутні в законодавстві про авторське право 83 країн світу, однак досі така норма відсутня в українському законодавстві. На практиці свобода панорами означає дозвіл використання фотографій, картин та інших зображень творів архітектури та мистецтва без потреби отримання дозволу автора цих творів. Зараз єдиною нормою, що дозволяла б використання фото творів без дозволу автора в Законі України «Про авторське право і суміжні права» є «відтворення з метою висвітлення поточних подій засобами фотографії або кінематографії» (ст. 21.4), що досить істотно обмежує сферу вільного використання творів – наприклад, сфера художньої фотографії, туристичної літератури, художнього кіно, що зображають сучасну архітектуру чи мистецтво наразі є повністю поза законом. Також законодавство не передбачає можливості комерційного використання фотографій творів архітектури та мистецтва без дозволу авторів, що є актуальним при виробництві путівників, поштівок, книг або фільмів про архітектуру та мистецтво України тощо – для кожної сучасної будівлі, споруди чи скульптури, відзнятої для путівника або фільму, потрібно отримувати дозвіл автора. Відсутність будь-яких вільно доступних контактів архітекторів або їх спадкоємців робить отримання такого дозволу фактично неможливим.

Це питання є особливо актуальним для архітектури та мистецтва XX і XXI століть, оскільки значна частина творів цього періоду ще не перейшли в суспільне надбання за віком (70 років від смерті автора). Приклади будівель, на публікацію фото яких формально потрібен дозвіл автора – весь комплекс післявоєнної забудови центру Києва (перейде в суспільне надбання в 2059 році, доти потрібен дозвіл спадкоємців Анатолія Добровольського), будівля Верховної Ради України (перейде в суспільне надбання в 2033 році, потрібен дозвіл спадкоємців архітектора Заболотного), майже всі пам'ятники Тарасові Шевченку (оскільки більшість із них встановлена після Другої світової війни), всі пам'ятники,

Пам'ятник Тарасові Шевченку в Івано-Франківську
Taras Shevchenko Sculpture in Ivano-Frankivsk
© Vart

присвячені Незалежності України, загиблим у Голодоморі та Другій світовій війні та навіть радянська забудова «спальних» районів (оскільки законодавець не передбачає жодних винятків щодо мистецької цінності об'єктів).

Затвердження свободи панорами в Україні дозволить вільно розповсюджувати зображення цих об'єктів без потреби розшукувати спадкоємців автора для кожної публікації цих зображень. Але поки законодавець не вніс змін – пам'ятники Тарасові Шевченку роботи скульптора Лео Мола у Вінніпегу та Івано-Франківську мали б (без дозволу самого скульптора чи його спадкоємців) виглядати так, щоб не порушувати закон...

Пам'ятник Тарасові Шевченку у парку Ассінібойн, Вінніпег, Канада.
Taras Shevchenko Sculpture in Assiniboine Park, Winnipeg, Canada
© Herb Neufeld

Freedom of panorama is a provision in the copyright laws that permits taking photographs or creating other images (such as paintings) of buildings, sculptures and other art which are permanently located in a public place, and publishing such images. As of 2014 such norms are adopted in copyright laws of 83 countries, but such norm is still absent in Ukrainian laws. Adopting freedom of panorama in Ukraine would allow free distribution of images of such works without having to gain permission of authors of these objects for each publication. However, before these changes are adopted, statues of Taras Shevchenko by Leo Mol in Winnipeg and Ivano-Frankivsk (provided there is no permission from copyright holder) should look like this if one does not want to violate the law...

Найкращі світлини
міжнародної частини
Best Photos Worldwide

1-е місце,

Фото отримало відзнаку
«Вибране зображення»
у Вікісховищі

Двотактний поїзд
Ретійської залізниці з
локомотивом Ge 4/4 II
проходить Візенським
мостом
*хутір Візен, місто Давос,
кантон Граубюнден,
Швейцарія*
© Давид Гублер

1st prize,

featured picture and
quality image on
Wikimedia Commons

A Rhaetian Railway Ge
4/4 II with a push-pull
train crosses the Wiesen
Viaduct

*Wiesen, City of Davos,
Graubünden, Switzerland*

© David Gubler

2-е місце,

Фото отримало відзнаку
«Вибране зображення»
у Вікісховищі

Маєток династії Ші
місто Луган, провінція
Тайвань, Китай

© Husky221

2nd prize,

featured picture and
quality image on
Wikimedia Commons

Shi Family Abode
Lukang, Taiwan, China

© Husky221

3-є місце

Бібліотека
Будапештського
університету імені
Етвеша Лоранда
місто *Будапешт*,
Угорщина

© Тамаш Талер

3rd prize

Library of Eötvös
Loránd University
Budapest, Hungary

© Tamás Thaler

4-е місце

Сходи в будинку ткача
XVII ст.
місто Нова Руда,
Нижньосілезьке
воєводство, Польща

© Ярек Ціурусь,
CC-BY-SA-3.0 PL

4th prize

Staircase in 17th century
weaver's house
Nowa Ruda, Lower Silesian
Voivodeship, Poland

© Jarek Ciurus

5-е місце,

Фото отримало відзнаку
«Вибране зображення»
у Вікісховищі

Зала Фрідріха Тірша
у Кургаузі Вісбадена
місто Вісбаден, земля
Гессен, Німеччина

© Мартін Крафт,
CC-BY-SA-3.0 DE

5th prize,

featured picture and
quality image
on Wikimedia Commons

Friedrich-von-Thiersch-
Saal in Kurhaus
Wiesbaden
Wiesbaden, Hessen,
Germany

© Martin Kraft

6-е місце,

Фото отримало відзнаку
«Вибране зображення»
у Вікісховищі

Історичний парк Пхра-
Накхон-Кхірі
провінція Пхетчабурі,
Таїланд

© Крітмонгкхолрат Арунсурія

6th prize,

featured picture and
quality image on
Wikimedia Commons

Phra Nakhon Khiri
Historical Park
Phetchaburi Province,
Thailand

© Kritmongkholrat Arunsuriya

7-е місце

Залізнична станція
Будапешт-Східний
місто Будапешт,
Угорщина

© Тібор Немет

7th prize

Budapest Keleti (Eastern)
Railway Station
Budapest, Hungary

© Tibor Németh

8-е місце

Збраславський замок,
колишній цистерціанський
монастир
місто Прага, Чехія

© Зденек Фідлер

8th prize

Zbraslav chateau, former
cistercian monastery
Prague, Czech Republic

© Zdeněk Fiedler

9-е місце

Замок Вавель і електростанція
Ленг на світанку
*місто Краків, Малопольське
воєводство, Польща*
© Ярек Ціурусь, CC-BY-SA-3.0 PL

9th prize

Wawel Hill and Łęg Cogeneration
and Power Plant before sunrise
*Krakow, Lesser Poland Voivodeship,
Poland*
© Jarek Ciurus

10-е місце,
Фото отримало відзнаку
«Вибране зображення» у
Вікісховищі

Музей Біосфера
(колишній павільйон
США на Експо-67)
на заході сонця
місто Монреаль,
провінція Квебек, Канада
© Гільєрме Дуарте Гарсія

10th prize,
featured picture and quality
image on Wikimedia
Commons

Montreal Biosphère
(former Expo 67 United
States Pavilion) at sunset
Montreal, Quebec, Canada
© Guilherme Duarte Garcia

Окрім найкращих фотографій, у конкурсі також були відзначені фотографи – учасники, які сфотографували найбільшу кількість пам'яток (у загальнонаціональному вимірі, а також за регіонами). 10 найкращих фотографів отримали цінні призи, переможці в регіонах – відзнаки.

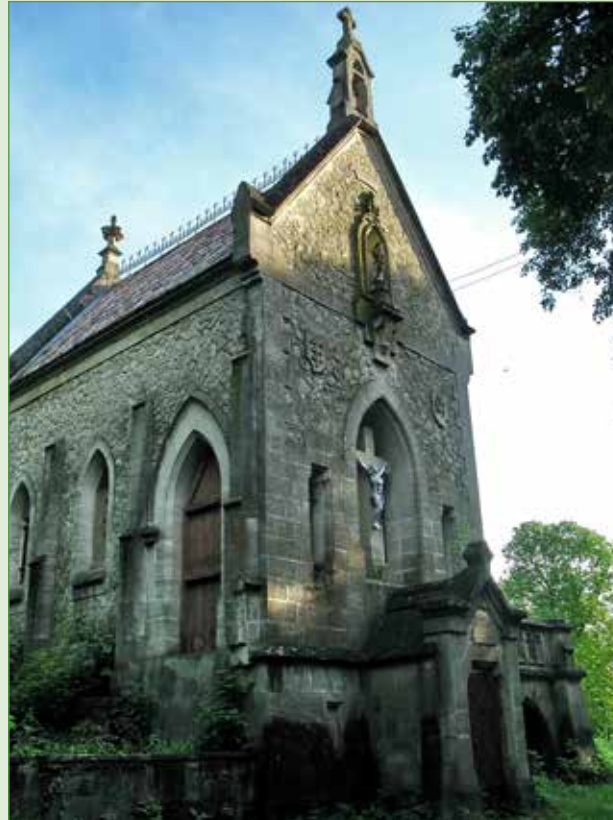
Десятка найкращих фотографів:

1. Криниця Сергій Олександрович (2959 пам'яток)
2. Мачуленко Олена Іванівна (1157)
3. Постернак Вадим Дмитрович (949)
4. Косій Вадим Олександрович (722)
5. Бондаренко Андрій Євгенович (474)
6. Сарапулов Микола Георгійович (364)
7. Ровчак Дмитро Олегович (358)
8. Акрамов Дмитро Батирович (356)
9. користувачка *Revontulet* (354)
10. Михайлик Олександр Сергійович (320)

Найкращі фотографи за областями:

- Волинська, Івано-Франківська, Кіровоградська, Львівська, Одеська, Полтавська, Харківська, Черкаська, Чернівецька області – Криниця Сергій Олександрович;
- Житомирська, Київська, Чернігівська області, місто Київ – Мачуленко Олена Іванівна;
- АР Крим – користувач *Devilkratos*;
- Вінницька обл. – Постернак Вадим Дмитрович;
- Дніпропетровська обл. – Романов Павло Віталійович;
- Донецька обл. – Чергинський Олександр Олександрович;
- Закарпатська обл. – Галєвський Вячеслав Миколайович;
- Запорізька обл. – Вітченко Денис Миколайович;
- Луганська обл. – Абросімов Михайло Вікторович;
- Миколаївська обл. – Пушкеш Костянтин Леонідович;
- Рівненська обл. – Примачук Наталія Олександрівна;
- Сумська обл. – Михайлик Олександр Сергійович;
- Тернопільська обл. – Бондаренко Андрій Євгенович;
- Херсонська обл. – Зюба Ігор Валерійович;
- Хмельницька обл. – Федорович Крістіна Едуардівна;
- місто Севастополь – Вольвач Іван Михайлович.

The participants that have uploaded the most pictures of different monuments were awarded as well (by regions and countrywide). Top-10 were awarded with prizes, the winners by regions were given rewards.

Усипальниця Сапієв, Більче-Золоте, Тернопільська область

© Андрій Євгенович Бондаренко

Tomb of Sapieha, Bilche Zolote, Ternopil Oblast

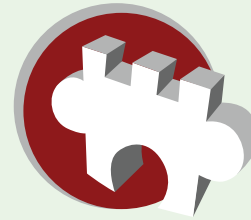
© Andrii Y. Bondarenko

Top-10 photographers in the nomination:

1. Serge Krinitsia (2959 objects)
2. Olena Machulenko (1157)
3. Vadym Posternak (949)
4. Vadym Kosyi (722)
5. Andrii Y. Bondarenko (474)
6. Mykola Sarapulov (364)
7. Dmytro Rovchak (358)
8. Dmytro Akramov (356)
9. User *Revontulet* (354)
10. Oleksandr Mykhailyk (320)

The best photographers by regions:

- Cherkasy, Chernivtsi, Ivano-Frankivsk, Kharkiv, Kirovohrad, Lviv, Odesa, Poltava, Volyn Oblasts – Serge Krinitsia;
- Chernihiv, Kyiv, Zhytomyr Oblasts and Kyiv City – Olena Machulenko;
- Autonomous Republic of Crimea – user *Devilkratos*;
- Dnipropetrovsk Oblast – Pavlo Romanov;
- Donetsk Oblast – Oleksandr Cherhynskyi;
- Kherson Oblast – Ihor Ziuba;
- Khmelnytskyi Oblast – Kristina Fedorovych;
- Luhansk Oblast – Mykhailo Abrosimov;
- Mykolaiv Oblast – Kostiantyn Pushkash;
- Rivne Oblast – Nataliia Prymachuk;
- Sumy Oblast – Oleksandr Mykhailyk;
- Ternopil Oblast – Andrii Y. Bondarenko;
- Vinnytsia Oblast – Vadym Posternak;
- Zakarpattia Oblast – Viacheslav Halievskyi;
- Zaporizhia Oblast – Denys Vitchenko;
- Sevastopol City – Ivan Volyovach.

ВІКІ **ЛЮБИТЬ**
ПАМ'ЯТКИ

Інші проекти
та фотоконкурси
Other Photo Campaigns

«Вікі любить Землю» – фотоконкурс пам'яток природи. Ідея такого конкурсу виникла під час Берлінської вікіконференції (29 березня – 2 квітня 2012) в ході обговорення ймовірних спільних проєктів між представниками ГО «Вікімедіа Україна» та НП «Вікімедіа РУ».

Конкурс вперше проведений в Україні громадською організацією «Вікімедіа Україна» 2013 року. Було сформовано перелік із 7384 об'єктів природно-заповідного фонду України. У конкурсі взяли участь 365 людей, завантаживши до Вікісховища 11736 фотографій 1104 об'єктів ПЗФ. Конкурс мав дві номінації – за найкращу фотографію за вибором журі і занайбільшу кількість сфотографованих пам'яток.

У 2014 році конкурс став міжнародним, його зголосилися проводити більше 10 країн.

«Wiki Loves Earth» is a photo contest of natural monuments. The idea of holding such photo contest emerged during the discussion on possible common projects between Wikimedia Ukraine and Wikimedia RU at the Berlin Wikiconference (29 March – 2 April 2012).

The contest was initiated by Wikimedia Ukraine in 2013. The list of 7384 natural monuments of Ukraine was created. There were 11,736 picture entries at the competition, uploaded by 365 participants. 1104 natural monuments of Ukraine were photographed. There were two nominations: the best photo and the number of natural monuments pictured by one participant.

In 2014 the contest has become international with more than 10 countries participating.

2-е місце

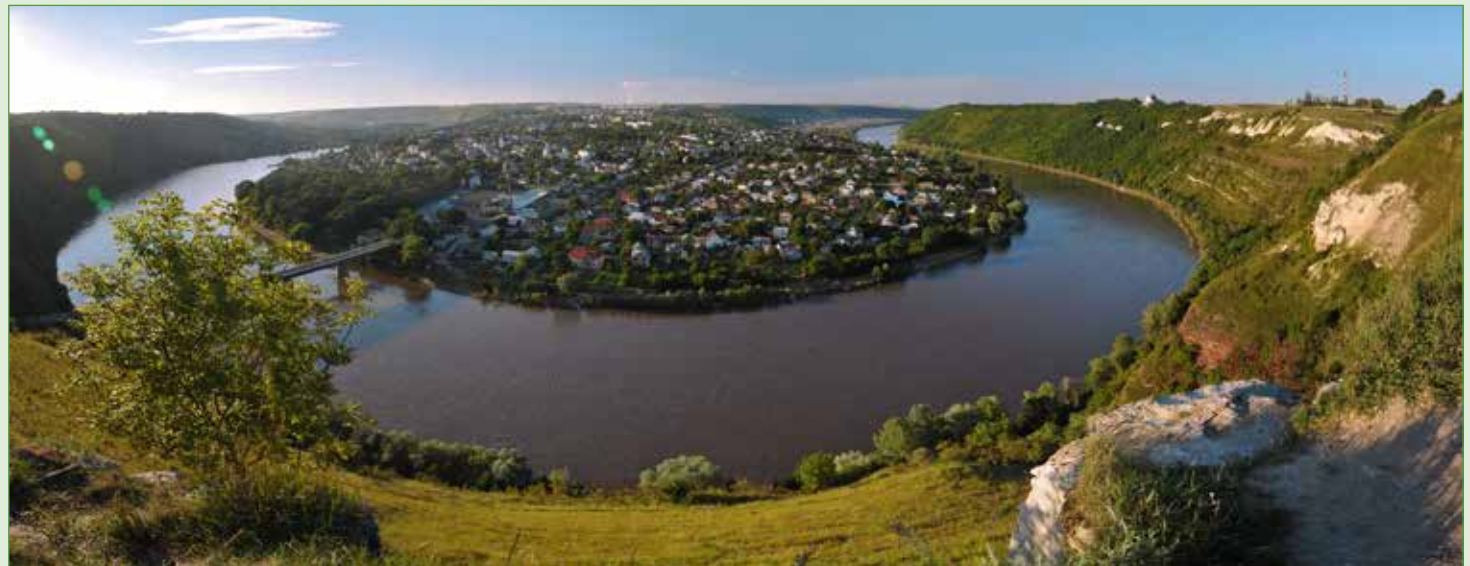
Національний природний парк
«Дністровський каньйон».
Вид на місто Заліщики
*місто Заліщики Заліщицького району
Тернопільської області*

© Сергій Криниця

2nd place

Dniester Canyon National Nature Park,
Zalishchyky, Ternopil Oblast

© Serge Krinitsia

1-е місце

Світанок на горі Ай-Петрі,
заказник «Ай-Петринська яйла»
Ялтинська міськрада, Крим

© Катерина Красницька

1st place

Dawn on Ai-Petri Mountain, Yalta, Crimea

© Katya Krasnickaja

3-є місце

Скелеподібне оголення верхньої
крейди (геологічна пам'ятка природи)
*Краматорська міська рада Донецької
області*

© Дмитро Балховітін

3rd place

Upper Cretaceous rock exposure
(geological natural monument),
Kramatorsk, Donetsk Oblast

© Dmytro Balkhovitin

**«Вздовжкарпатська
експедиція»**

Церква Собору
Пресвятої Богородиці
село Присліп
Турківського району
Львівської області

© Євген Бритавський
Фото увійшло до топ-750
національного конкурсу
«Вікі любить пам'ятки»

**AlongCarpathian
Expedition**

Synaxis of the
Theotokos church
Pryslip, Turka Raion,
Lviv Oblast

© Ievgen Brytavskyi
Top-750 of Wiki Loves Monuments
Ukraine 2013

Вікіекспедиції – це поїздки вікімедійців до певних міст або районів з метою:

- збору матеріалів для поліпшення текстів та ілюстрування статей Вікіпедії та інших проектів Фонду Вікімедія;
- налагодження зв'язків з місцевими організаціями та особами;
- промоції Вікіпедії.

Перші вікіекспедиції були організовані в Польщі в 2009 році товариством «Wikimedia Polska». З 2011 року досвід польських колег освоюється в Україні. Протягом 2011–2013 років відбулася низка колективних та індивідуальних вікіекспедицій. У рамках кожної з цих поїздок було сфотографовано варті уваги об'єкти для ілюстрування статей про них, зібрано краєзнавчі матеріали для наповнення статей про відповідні населені пункти, а за можливості й проведено зустрічі з місцевими краєзнавцями, посадовими особами, музеями та організаціями.

За підсумками проведених вікіекспедицій було завантажено понад 8 тисяч фотографій та доповнено понад 500 статей.

* * *

Wikiexpeditions are trips of wikimedians to some cities or districts (raions) in order to:

- collect materials for expanding text information and illustrating articles on Wikipedia and other Wikimedia projects;
- bridge with local organisations and individual activists;
- promote Wikipedia.

First wikiexpeditions were organised in Poland in 2009 by Wikimedia Polska. Since 2011 we develop the experience of our Polish colleagues in Ukraine.

During 2011–2013 a number of collective and individual expeditions were held. During each of these trips all notable objects were pictured to illustrate articles about them, a number of materials on local lore, history and economy were collected to improve articles on the relevant cities, towns and villages, as well as meetings with local historians, officials, museums and other organisations were organised wherever possible. These expeditions helped us upload more than 8000 photos and improve over 500 articles.

**Веловікіекспедиція
Сімферополь—Бахчисарай—
Берегове—Сімферополь**

Північний дюрбе,
Палац Девлет-Сарай
місто Бахчисарай АР Крим
© Вадим Скварко

**Velowikiexpedition
Simferopol—Bakhchysarai—
Berehove—Simferopol**

Northern Türbe,
Devlet-Saray Palace
Bakhchysarai, Crimea
© Vadym Skvarko

Громадська організація «Вікімедіа Україна» має на меті промоцію і підтримку проектів Фонду Вікімедіа, забезпечує матеріальну основу для низки інтернет-спільнот, що створюють вільнопоширюваний вміст. Організація заснована в 2009 році, станом на 1 січня 2014 року налічує 60 членів.

Основні зусилля ГО «Вікімедіа Україна» спрямовані на промоцію та підтримку проектів Фонду Вікімедіа українською мовою та мовами інших народів, які проживають на території України. Це стосується насамперед вільної енциклопедії «Вікіпедія», а також таких проектів як:

- Вікісловник – вільний словник;
- Вікіновини – вільне джерело новин;
- Вікіпідручник – проект для розробки вільних навчальних матеріалів;
- Вікіцитати – вільна колекція цитат;
- Вікіджерела – сховище вільнопоширюваних текстів;
- Вікімандри – вільний путівник;
- Вікідані – централізоване сховище для різних типів даних (інтервікі, статистична інформація тощо);
- Вікісховище – багатомовне централізоване сховище файлів під вільними ліцензіями.

Напрями діяльності:

- популяризація ідеї роботи у вільних проектах Фонду Вікімедіа, у тому числі залучення вчених і фахівців;
- вирішення правових питань, зокрема, пов'язаних з використанням в Україні вільних ліцензій Creative Commons та GNU FDL;
- допомога іншим організаціям у поширенні і використанні матеріалів проектів Вікімедіа;
- встановлення партнерських відносин з музеями, бібліотеками, середніми і вищими навчальними закладами, іншими організаціями, щоб підтримувати вікіпроекти;
- Глобальна мета організації – забезпечення вільного доступу до всіх накопичених людством знань.

Not-for-profit organisation “Wikimedia Ukraine” has a mission to promote and support Wikimedia projects, establish a financial basis for a number of Internet communities creating content available under free licenses. Founded in 2009, and on 1 January 2014 the organisation has 60 members.

Main efforts of Wikimedia Ukraine are devoted to promote and support the projects of Wikimedia Foundation, Inc. in Ukrainian and in languages of other peoples living in Ukraine. This is, first of all, the free online encyclopaedia Wikipedia, as well as the following projects:

- Wiktionary – free dictionary
- Wikinews – the free news source;
- Wikibooks – project for creation of free educational materials;
- Wikiquote – free quote compendium;
- Wikisource – library for freely available texts;
- Wikivoyage – free travel guide;
- Wikidata – knowledge base of different data types (interwiki, statistical information etc.);
- Wikimedia Commons – multilingual storage for files available under free licenses.

Major activities are:

- to popularise participation in the projects of Wikimedia Foundation, Inc., including attracting scientists and professionals;
- to resolve legal questions, particularly those related to the use of free licenses, such as Creative Commons and GNU FDL, in Ukraine;
- to help other organisations to advocate and use materials of Wikimedia projects;
- to establish partnerships with museums, libraries, secondary schools, colleges and universities, other organisations to support wikiprojects;
- The global goal of the organisation is to provide free access to all knowledge accumulated by the humanity.

УДК 908(477)(084.12)
ББК 26.89(4Укр)я6
В43

В43 «Вікі любить пам'ятки—2013: Фотоальбом». — К. : ТОВ «ІТЕМ ЛТД», 2014. — 64 с., іл. — Мова укр., англ
ISBN 978-617-7161-11-9

«Вікі любить пам'ятки» — фотоконкурс пам'яток культурної спадщини, який у 2013 році проводився в Україні вдруге, а в світі — вчетверте. У цьому фотоальбомі зібрані найкращі фото української частини конкурсу «Вікі любить пам'ятки-2013», фото переможців спеціальних номінацій конкурсу, а також найкращі роботи з міжнародної частини конкурсу. Видання містить 66 фотографій.

Wiki Loves Monuments is a photo contest for cultural heritage monuments. 2013 edition was the second one in Ukraine and the fourth worldwide. This album presents the best photos of the contest, winners of special nominations of the contest, as well as the best photos from the international part of the contest. The edition includes 66 pictures.

УДК 908(477)(084.12)
ББК 26.89(4Укр)я6

Формат 60x90/8.

Папір крейдований. Гарнітура PT Sans.

Ум. друк. арк 8. Друк офсетний.

Тираж 500 прим. Замовлення № 69 від 05.03.2014.

Видавець і виготовлювач: ТОВ «ІТЕМ ЛТД»
01030, Київ, вул. Б. Хмельницького, 32, оф. 40а
тел.: (044) 284-08-60, факс: (044) 284-08-50
e-mail: adef@adef.com.ua
www.adef.com.ua

Свідоцтво суб'єкта видавничої справи ДК № 4606 від 28.08.2013

ISBN 978-617-7161-11-9

© ГО «Вікімедіа Україна» та автори фотографій, 2014
© ТОВ «ІТЕМ ЛТД», 2014

Палац графів Шенборнів

село Карпати Мукачівського району Закарпатської області

© Олег Жарій

Schönborn Palace

Karpaty, Mukacheve Raion, Zakarpattia Oblast

© Oleg Zharii

Ця світлина була завантажена на конкурс «Вікі любить пам'ятки — 2012» користувачем *Ivanko 2002* та надрукована у фотоальбомі. Насправді автором фотографії є Олег Жарій. Нам шкода, що так сталося, і ми дякуємо панові Жарію, який люб'язно надав дозвіл на публікацію цього фото. Дотримання авторських прав є однією із основ Вікіпедії та інших проєктів Фонду Вікімедіа.

This picture was uploaded during the contest Wiki Loves Monuments 2012 by user *Ivanko 2002* and it was published in the photoalbum. The real author is Oleg Zharii. We are sorry that this happened, and we thank Mr Zharii who provided us permission to publish this photo. Respecting copyright laws is one of the fundamental principles of Wikipedia and other projects of Wikimedia Foundation, Inc.

Світлина, використана на сторінці 37: Грецька Всіхсвятська церква, Ніжин. Автор фото – користувач *Tolik Kyiv*
Photo used on page 37: Greek All Saints Church, Nizhyn. Photo by user *Tolik Kyiv*

Логотип Вікіекспедицій – Андрій Макуха.
Wikiexpedition Logo – Andrii Makukha.

Тут використано тексти Миколи Козленка, Олени Захарян, Андрія Макухи, Андрія Бондаренка, Євгена Букета, Анатолія Гончарова та, меншою мірою, інших вікіпедистів та вікімедійців.

Texts by Mykola Kozlenko, Olena Zakharian, Andrii Makukha, Andrii Bondarenko, Yevhen Buket, Anatolii Honcharov, and, in lesser extent, by other wikipedians and wikimedians were used here.

Упорядник – Микола Козленко
Науковий редактор – Руслана Маньковська
Відповідальні за випуск – Анатолій Гончаров, Наталія Тимків, Ілля Корнійко, Богдан Мельничук
Коректор – Анатолій Гончаров
Оригінал-макет – Олеся Радченко

Організаційний комітет української частини конкурсу (абетково): Андрій Бондаренко, Анатолій Гончаров, Олена Захарян, Микола Козленко, Ілля Корнійко, Богдан Мельничук, Віра Моторко, Юрій Пероганич, Микола Приходько, Наталія Тимків, Павло Шевело

Organising Committee for Wiki Loves Monuments 2013 in Ukraine (in the alphabetic order): Andrii Bondarenko, Anatolii Honcharov, Illia Korniiiko, Mykola Kozlenko, Bohdan Melnychuk, Vira Motorko, Yurii Perohanych, Mykola Prykhdoko, Pavlo Shevelo, Nataliia Tymkiiv, Olena Zakharian

Цей альбом, представлені роботи і тексти доступні на умовах вільної ліцензії Creative Commons із зазначенням автора – Розповсюдження на тих самих умовах 3.0 Неадаптована (якщо не зазначена інша ліцензія). Повний текст ліцензії за адресою: <http://creativecommons.org/licenses/by-sa/3.0/legalcode>. Умови ліцензії CC BY-SA не поширюються на логотипи ГО «Вікімедія Україна» та партнерів проекту.
© & ™ Wikimedia® і Wikipedia® – зареєстровані торгові марки Wikimedia Foundation, Inc. Усі права застережені.

The album, works and texts are licensed under the Creative Commons Attribution-Share Alike 3.0 Unported license (unless otherwise stated). The legal code of the license can be read here: <http://creativecommons.org/licenses/by-sa/3.0/legalcode>. The logos of partners and Wikimedia Ukraine are not licensed under CC BY-SA.
© & ™ Wikimedia® and Wikipedia® are registered trademarks of Wikimedia Foundation, Inc. All rights reserved.

Громадська організація «Вікімедія Україна»
<https://ua.wikimedia.org/>
<http://wikilovesmonuments.org.ua/>
<http://wikiloveseearth.org.ua/>

